

6. Завищення розміру гонорару за свої послуги.

Зважаючи на поширеність у сучасному світі Інтернет-технологій, актуальним також є питання відповідальності адвоката за поширення своєї позиції в соціальних мережах, на різноманітних сайтах. Тому, у соціальній мережі Фейсбук утворено спеціальну групу «Рада адвокатів України», де адвокати можуть обмінюватися своїми думками, інформацією, розміщувати повідомлення, пов'язані з їх професійною діяльністю [Коваленко Т. С. Досвід зарубіжних країн з питань організації адвокатури та пропозиції для України / Т. С. Коваленко // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. - Вип. 30 – С. 528-534].

Враховуючи вищевказане, можна дійти висновку, що дисциплінарна відповідальність адвокатів має особливі характеристики, притаманні їй завдяки особливостям статусу представників цієї професії.

Зважаючи на специфіку правових проблем, які виникають у сфері притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності, існує необхідність внесення змін до окремих положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та інших нормативно-правових актів, що регулюють адвокатську діяльність), зокрема визначення таких понять, як дисциплінарний проступок, професійна дисципліна адвоката, моральний обов'язок адвоката.

Крім того, вважається доцільним на нормативному рівні закріпити обставини, які пом'якшують та обтяжують дисциплінарну відповідальність адвокатів.

Обставинами, що пом'якшують відповідальність адвоката за дисциплінарне правопорушення, є: попередня бездоганна репутація адвоката, його позитивна характеристика; щире каяття; відсутність корисливих мотивів; вчинення правопорушення під впливом сильного душевного хвилювання або при збігу тяжких особистих чи сімейних обставин; брак досвіду правничої практики.

Обставини, які обтяжують відповідальність адвоката: повторне протягом року вчинення адвокатом правопорушення; низький або корисливий мотив; численні правопорушення; тяжкі наслідки, до яких призвели неправомірні дії адвоката.

Житар Д.Ю.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ

Адвокат при здійсненні своєї професійної діяльності виступає носієм обов'язків, іноді суперечливих, по відношенню до: клієнтів, судів та інших державних органів, адвокатури в цілому та окремих адвокатів, суспільства в цілому. Тому існує надзвичайна важливість здійснювання адвокатами своїх професійних обов'язків на високому рівні, що відповідає етичним стандартам поведінки. Водночас специфіка обов'язків, що лежать на адвокатурі, обумовлюють необхідність збалансування служіння адвоката інтересам окремого клієнта з інтересами суспільства в цілому.

Тому необхідно встановлювати правила професійної адвокатської етики, які мають стати путівником адвоката в обранні належних варіантів професійної поведінки.

Хартія основоположних принципів діяльності європейських адвокатів, яка була прийнята 24 листопада 2006 р. Радою адвокатських об'єднань і спілок адвокатів, визначає такі принципи: незалежність адвоката і свобода адвоката представляти справу клієнта; право і обов'язок адвоката дотримуватися конфіденційності щодо справ клієнтів та право на повагу до професійної таємниці; гідність і честь адвокатської професії, високі моральні якості та добра репутація окремого адвоката; уникнення конфліктів інтересів між різними клієнтами або між клієнтом і адвокатом; відданість клієнтові; повага до колег по професії; повага верховенства права та справедливого здійснення правосуддя; справедливе ставлення до клієнтів стосовно сплати гонорарів; саморегулювання адвокатської професії.

Видатний дослідник адвокатури Е. Перрі приводив сім принципів захисту: чесність, мужність, працьовитість, розсудливість, почуття товариства, красномовство, дотепність.

Основні принципи адвокатської етики закріплені у II Розділі Правил адвокатської етики. Серед яких визначаються такі принципи: незалежність та свобода адвоката у здійсненні професійної діяльності; дотримання законності; неприпустимість конфлікту інтересів; домінантність інтересів клієнтів; конфіденційність; компетентність і добросовісність; вимоги до рекламування адвокатської діяльності.

Принцип незалежності та свободи адвоката у здійсненні адвокатської діяльності закріплений у статті 6 Правил. Специфіка цілей і завдань адвокатури вимагає як необхідної умови належного здійснення адвокатської діяльності максимальної незалежності адвоката у виконанні своїх професійних прав і обов'язків, що передбачає його свободу від будь-якого втручання в його діяльність, тиску чи зовнішнього впливу, зокрема з боку державних органів, а також від впливу своїх особистих інтересів.

З метою дотримання цього принципу в своїй професійній діяльності адвокат зобов'язаний протистояти будь-яким спробам посягання на його незалежність, бути мужнім і принциповим у виконанні своїх професійних обов'язків, відстоюванні професійних прав та їх ефективному використанні в інтересах клієнтів.

Адвокат зобов'язаний не допускати в своїй професійній діяльності компромісів, що применшували б його незалежність, з метою догодити суду, іншим державним органам, третім особам або клієнту, якщо такі компроміси розходяться з законними інтересами клієнта і перешкоджають належному наданню йому правової допомоги.

Принцип дотримання законності. Згідно зі статтею 7 правил у своїй професійній діяльності адвокат (адвокатське бюро, об'єднання) зобов'язаний дотримуватися чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності, вживати всі свої знання і професійну майстерність для належного захисту і представництва прав і законних інтересів громадян і юридичних осіб.

Адвокат не може давати клієнту поради, свідомо спрямовані на полегшення скоєння правопорушень, або іншим чином зумисно сприяти їх скоєнню його клієнтом або іншими особами.

Адвокат не має права в своїй професійній діяльності вдаватися до засобів та методів, які суперечать чинному законодавству або Правилам адвокатської етики.

У своєму приватному житті адвокат також зобов'язаний дотримуватися закону, не вчиняти правопорушень і не сприяти зумисно їх скоєнню іншими особами.

Наступний принцип : принцип неприпустимості конфлікту інтересів. Стаття 1 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність, стаття 9 Правил адвокатської етики розуміють під конфліктом інтересів суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками перед клієнтом, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи не вчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Адвокат не може представляти одночасно двох або більше клієнтів, інтереси котрих є взаємно суперечливими, або з високим ступенем вірогідності можуть стати суперечливими.

Важливим принципом в адвокатській етиці виступає принцип домінантності інтересів клієнтів. У межах дотримання принципу законності адвокат зобов'язаний у своїй професійній діяльності виходити з переваги інтересів клієнтів перед своїми власними інтересами, інтересами колег, партнерів, співробітників, інтересами законних представників клієнтів, або їх опікунів, піклувальників та інших осіб, а також будь-якими іншими міркуваннями.

Адвокат повинен поважати свободу вибору клієнтом адвоката і ні до прийняття доручення, ні в процесі його виконання не вчиняти перешкод до реалізації цієї свободи.

Велику роль відіграє принцип конфіденційності. Дотримання принципу конфіденційності є необхідною і найважливішою передумовою довірчих відносин між адвокатом і клієнтом, без яких є неможливим належне надання правової допомоги. Тому збереження конфіденційності будь-якої інформації, отриманої адвокатом від клієнта, а також щодо клієнта або інших осіб у процесі здійснення адвокатської діяльності, є правом адвоката у відносинах з усіма суб'єктами права, які вимагати розголошення такої інформації, та обов'язком щодо клієнта і тих осіб, кого ця інформація стосується.

Дія принципу конфіденційності не обмежена в часі. Конфіденційність певної інформації, що охороняється правилами цієї статті, може бути скасована тільки особою, зацікавленою в її дотриманні (або спадкоємцями такої фізичної особи чи заступниками юридичної особи), в письмовій або іншій зафіксованій формі.

Адвокат (адвокатське об'єднання) зобов'язаний забезпечити розуміння і дотримання принципу конфіденційності його помічниками та членами технічного персоналу; забезпечити такі умови зберігання документів, переданих йому клієнтом, адвокатських дос'є та інших матеріалів, що знаходяться в його розпорядженні і містять конфіденційну інформацію, котрі розумно виключають доступ до них сторонніх осіб.

Компетентність та добросовісність. Зважаючи на суспільну значущість і складність професійних обов'язків адвоката, від нього вимагається високий рівень професійної підготовки, фундаментальне знання чинного законодавства, практики його застосування, опанування тактики, методів і прийомів адвокатської діяльності, ораторського мистецтва.

Адвокат зобов'язаний надавати правову допомогу клієнтам компетентно і добросовісно, що передбачає знання відповідних норм права, наявність необхідного досвіду їх застосування, доскональність в урахуванні всіх обставин, що стосуються доручення клієнта і можливих правових наслідків його виконання, ретельну підготовку до належного виконання доручення.

Обмежене рекламування діяльності адвокатів. Адвокат, який практикує індивідуально, і адвокатське об'єднання мають право рекламувати свою професійну діяльність з дотриманням чинного законодавства і Правил адвокатської етики.

Рекламування допускається у формі вміщення об'яв, інформаційних повідомлень та інших рекламних матеріалів у періодичних виданнях, довідниках, інформаційних бюлетенях, інших друкованих виданнях, а також трансляції рекламних матеріалів по радіо і телебаченню.

Всі ці принципи професійної адвокатської етики є путівником адвоката в обранні належних варіантів професійної поведінки.

Вироблення адвокатурою і дотримання адвокатами принципів адвокатської етики - необхідна передумова повноцінного функціонування адвокатури, виконання нею її важливої соціальної ролі в демократичному суспільстві.

Захарук Д.В.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМАТИКА ЗДІЙСНЕННЯ ПРИНЦИПУ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ У АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із визначальних та найважливіших принципів адвокатської діяльності є принцип конфіденційності, що зазначено у ч.1 ст.4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Зазначений принцип є основою довірливих відносин між клієнтом та адвокатом, без яких неможливе належне здійснення адвокатської діяльності. Також важливість цього принципу полягає в тому, що клієнт таким чином може не боятись надати всю інформацію адвокату про ті чи інші обставини, без чого неможливо надати професійну допомогу.

Однак цей принцип не можливий для реалізації без принципу верховенства права. Всім відомо, що там, де є принцип верховенства права, там ніхто не може порушити бажання людини зберегти інформацію, яку вона бажає зберегти в таємниці, особливо якщо це передбачено та гарантовано законодавством. Так, згідно із ч.1 ст.10 Правил адвокатської етики збереження конфіденційності будь-якої інформації, яка визначена як предмет адвокатської таємниці Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» чи тої інформації, яка охороняється Законом України «Про захист персональних даних» є правом адвоката у відносинах з будь-якими суб'єктами права та його обов'язком стосовно клієнта чи осіб, яких ця інформація стосується.

Визначення адвокатської таємниці дає ст.22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Тож, адвокатська таємниця – це будь-яка інформація, яка стала відома адвокату, його помічнику, стажисту чи технічному персоналу про клієнта, питання з якими клієнт звертався до адвоката чи організаційних форм адвокатської діяльності, адвокатського